

A „versenyképességünk egyik alapja ma még mindig az olcsó munkaerő?” – egy tévedés margójára

A címben kérdésként szereplő mondat, mint kijelentés hangzott el az MKIK elnökének szájából. Mi az igaz ebből? A közgazdasági elmélet szerint a termelési költségek és a termelékenység alakulása együttesen alakítja a versenyképességet. A termelékenység pedig részben az alkalmazott technológiától, részben az azt működtető emberektől, azok képességeitől, tudásától függ. A költségek között a munkaerő súlya viszonylag alacsony az iparban, ellenben magas a szolgáltatásban (mivel az élőkommunka igény magasabb). 2020-ban a 322 ezer kettős könyvvitelt vezető magyarországi cég esetében a bevétel 89,5 ezer milliárd Ft volt, miközben a személyi jellegű kifizetések 9,9 ezer milliárd Ft-ot tettek ki (11%). Csak érdekes adalékként: az adózás előtti eredmény a Covid-19 járvány ellenére 7,6 ezer milliárd Ft-ot ért el!

A magyar gazdaságpolitika kiemelt területként kezeli a **feldolgozóipari cégek letelepítését** hazánkban. Ezek közül az **autógyártás** a zászlóshajó. A 2020-as beszámolók szerint ebben az ágazatban **6,8%** volt a személyi jellegű ráfordítások aránya az árbevételhez viszonyítva (a legnagyobb szereplő, az Audi esetében ez a szám 2021-ben mindössze 5,9%² lett). De az új kedvenc, az **akkumulátorgyártás** esetében is 6,8% volt a megfelelő mutató, ami a későbbiekben, a termelési kapacitás eléréséig még mérséklődni is fog.

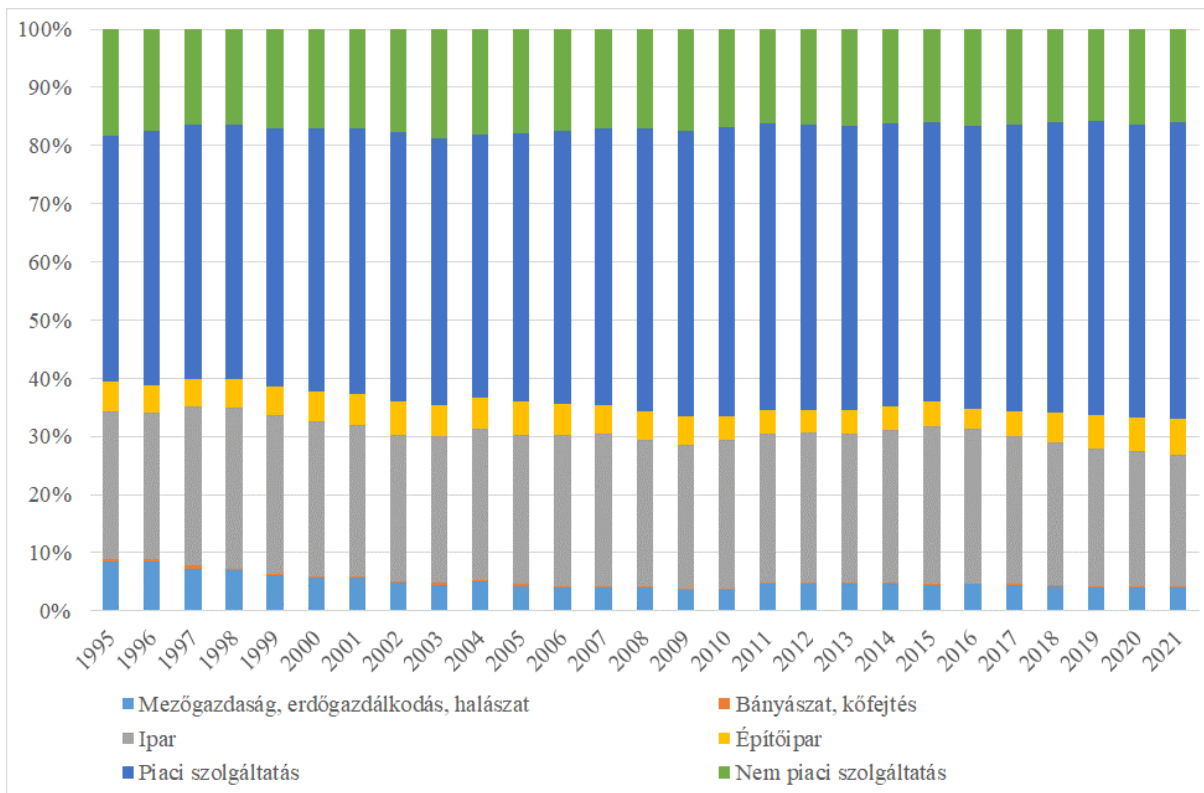
Jól látható, hogy önmagában a bérek szintje mellett sok más költségelem is hat az eredményességre (így pl. a logisztikai költségek). Emellett az is látható, hogy **az alacsony szintű, jellemzően futószalag melletti betanított munkafolyamatok uralják a multik magyarországi tevékenységét** (egyszerű összeszerelő tevékenység), amely igen érzékeny a költségek alakulására. Így válság esetén könnyen leépíthetők, más országba helyezhetők át a tevékenységek. A magyar gazdaságpolitika **az erőltetett „újra iparosítási” tervekkel az alacsony magyar hozzáadott értékű tevékenységeket vonzza az országba**, magas költségvetési támogatással. Ez konzerválja a kedvezőtlen gazdasági szerkezetet, ráadásul erősen energiaintenzív és esetenként környezet szennyező iparágak (pl. akkumulátor gyártás) üzemei települnek be. Árukladó, hogy az egy várható dolgozóra jutó közvetlen költségvetési támogatás a multik esetében a teljes bérköltséget 8-10 évre fedezik (vagyis a hazai munkaerő ingyen dolgozik ez alatt). Ráadásul a cégek beszámolóit szerint hiányzik a hazai, jól képzett (és persze olcsó) munkaerő, ezért a külföldi munkaerő fokozott behozatalát erőltetik (Szerbiából, Ukrajnából, de az elmúlt években már Ázsiából is). De a közvetlen támogatás mellett infrastruktúra fejlesztést is kapnak (az új BMW gyárra már eddig 140 milliárd Ft-ot költött a költségvetés).

Az erőteljes kormányzati támogatás ellenére az ipar súlya a GDP termelésből jelentősen csökkent 1995-höz képest (-3 százalékpont), az „újra iparosítás” meghirdetése (2014) óta pedig **3,7 százalékponttal**. Ellenben a szolgáltatások súlya emelkedett (1995 óta 6,4, 2014 óta 2,3 százalékponttal). **A növekvő GDP-ből az emelkedő részarány a szolgáltatások gyorsuló előretörését mutatják.**

¹ <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20221027/fel-evre-szolo-minimalber-megallapodas-lehetoseget-vetette-fel-parragh-laszlo-575421>

² file:///C:/Users/Laszlo/Downloads/AUDI_HUNGARIA_Zrt_kiegeszito_melleklet_2021.pdf Ha az importtól eltekintünk, akkor 16%-ot képvisel a dolgozók keresete a hazai termelésből (ez a gépipari átlagnak felel meg).

A GDP megoszlása nemzetgazdasági áganként³

Forrás KSH. A piaci és nem piaci szolgáltatások aránya GKI számítás.

Valószínű, hogy akkora támogatásból, amelyből a multik munkahelyet teremtenek, a magyar vállalkozások is tudnának legalább annyi munkahelyet létrehozni. Ezek ráadásul a hazai adottságoknak jobban megfelelnek, s a hazai hozzáadott érték is magasabb lenne (különösen a szolgáltatásokban). Így nem kellene az olcsó összeszerelő tevékenységekért Ázsia országaival versenyezni, s nem konzerválnánk a nyugat-európaihoz képest alacsony bérszintet. Persze a magas jövedelmezőségű tevékenységekhez jól képzett szakemberekre van szükség, amelyet az oktatás biztosít a hazai munkaerő piacnak. Ehhez **minőségi oktatásra van szükség**, amelynek alapja a **tudás megbecsülése** (mind anyagilag, mind erkölcsileg). Magyarul: ha többet költünk az oktatásra (s nem elsősorban az épületekre, hanem az oktatókra és a tananyagokra), akkor sokkal termelékenyebb munkaerővel veszünk részt a globálisversenyben, amely magasabb béreket tesz lehetővé.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1056 Budapest, Váci utca 84.fsz. 2. Telefon: +36-30-014-7848

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832

³ https://www.ksh.hu/stadat_files/gdp/hu/gdp0006.html